

Broeder Piet Goossens, even in België. © Jozefien Van Huffel

Een theodoliet van drie stokken

Tachtig zijn en *havaianas*, felgekleurde Braziliaanse slippers, dragen? Voor Piet Goossens is het de normaalste zaak ter wereld. „Er bestaat toch geen beter schoeisel voor binnen?” Vijftig jaar geleden vertrok Goossens met zeven Vlaamse en Nederlandse medebroeders naar Brazilië. Hij startte er de activiteiten van de broeders van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes, in de volksmond de broeders van Oostakker, mee op en is er nu de laatste Vlaamse broeder in een groep die almaar meer Braziliaans kleurt.

Broeder van Oostakker Piet Goossens werkt al vijftig jaar in Brazilië

Met de zending ging de congregatie in op een oproep van het Vaticaan om de Kerk in Latijns-Amerika te steunen. „We voeren uit vanuit Le Havre, op kerstdag 1966. We boksten dus snel een mooie meertalige viering in elkaar voor alle passagiers”, herinnert Goossens zich. „We kregen de opdracht mee om te leven zoals de modale Braziliaan. We moesten zelf voorzien in ons levensonderhoud en studeren.”

Piet Goossens behaalde een diploma sociaal werk. „Nadien werkte ik een tijd in het Amazonewoud, tussen de inlandse arbeidsmigranten die het woud ontgonnen”, zegt hij. „Dat was triest. Het gebeurde zonder enige kennis van zaken. De bomen gingen zo snel tegen de grond dat er geen tijd was om ze weg te slepen. Ze moesten wel worden opgestookt.”

Later, tot 2002, trok Piet Goossens voor de plaatselijke Caritas-afdeling van dorp naar dorp. „We hielpen boeren bijvoorbeeld om met strategisch geplaatst groenafval de erosie op hellingen tegen te gaan. Zonder theodoliet, een duur landmeterstoestel, maar met een constructie van stokken en touw. Dat werkte prima.”

Nu is Piet Goossens vooral nog actief in de gemeente Jordânia. Hij zit in adviesraden van de gemeente, draait mee in het doopselpastoraat en is penningmeester van het woonzorgcentrum dat een Nederlandse medebroeder oprichtte. „Een dergelijke voorziening vind je nergens in de regio”, zegt hij. „Overall proberen we echter samen met de mensen te werken en niet per se het voortouw te nemen.” (JVH)

Machines die je nog kan bevatten

Bart De TAEYE en Elke DE RIJCK maken watermolen van Hoksem weer maalvaardig

- ▶ De twee werkten in hun studententijd aan een project over een molen
- ▶ Nu herstellen ze een exemplaar in ere dat vijftig jaar stillag
- ▶ Buurt en molenwereld zijn enthousiast

Jozefien VAN HUFFEL

Water van de Menebeek raast door de turbine, de lange aandrijfas op de eerste verdieping draait en beneden glijdt meel door de meelgoot in een witte zak. Geen twijfel mogelijk op deze eerste zondag van september, de watermolen van Hoksem bij Hoegaarden werkt, voor het eerst sinds 1981. Molenaar Bart De Taeye en een gastmolenaar, die ter gelegenheid van de opening bijspringt, bewegen zich van boven naar beneden naar buiten en weer terug. Tientallen bezoekers kijken toe.

„Vooral oudere buurtbewoners herinneren zich hoe ze vroeger naar de watermolen kwamen”, knikt echtgenote Elke De Rijck. „Al sinds we hier wonen, merken we dat velen het een fijn idee vonden dat die opnieuw zou malen. En na de eerste test, eerder dit jaar, vroegen meerdere mensen of we hen de volgende keer wilden verwittigen.”

De Taeye en De Rijck zijn beiden ingenieur mechanica. Ze leerden elkaar kennen op de universiteitsbanken in Leuven. „In het vierde jaar was het de bedoeling dat we ons per twee een heel

jaar lang wijdden aan een groter project, vaak een project uit de industrie”, zegt Elke De Rijck. „Net vóór die projecten gedefinieerd moesten worden, ging ene professor Cerulus echter met pensioen. In zijn afscheidsspraak sprak hij de wens uit dat er iets zou gebeuren met de watteraderen die in het park van Arenberg in Heverlee stonden te vergaan. Een andere prof pikte het voorstel op en besliste studenten te zoeken. Wij sprongen op de kar.”

De twee leefden zich een schooljaar lang uit en mochten die zomer zelfs gedetailleerde plannen uittekenen, als jobstudent in dienst van de universiteit. De bedoeling was om met de raderen, die op de Dijle stonden, elektriciteit op te wekken. Geld voor de uitvoering bleek er uiteindelijk echter niet te zijn en de watteraderen in kwestie zijn vandaag meer vervallen dan ooit.

Puur mechanisch

„Onze introductie in de molenwereld en onze interesse voor industriële archeologie in het algemeen, voor oude machines en motoren, waren echter wel gewekt”, zegt De Rijck. „In die mate zelfs dat we graag een watermolen wilden kopen. Het voordeel van dergelijk erfgoed is dat het nog puur mechanisch is. Je ziet het werken en kunt het bekijken, betasten en bevatten, want er komen geen chips of software aan te pas. Bart draagt bovendien graag kennis over, wat even belangrijk is in het behoud van erfgoed. Het heeft geen zin om je in iets te verdiepen als je alles achter gesloten deuren houdt.”

Bart De Taeye (links) in de watermolen. © Jozefien Van Huffel

Na een zoektocht van vier jaar kochten beiden in 1998 de watermolen van Hoksem, die sinds de dood van molenaar Albert Gellens in 1981 stillag. En nu dus opnieuw kan malen. Eindelijk? „We werkten uiteraard geen achttien jaar aan de molen, we moesten ook het woonhuis renoveren en de tuin aanleggen en we kregen kinderen”, zegt Elke De Rijck. „Het duurde langer dan we verwachtten, maar we wisten altijd dat het ervan zou komen.”

Het houtwerk van de watermolen is allemaal nieuw, maar Elke De Rijck en Bart De Taeye moesten niet alles zelf ontwerpen. „In de schuur vonden we stukken van deze en andere molens. Ze waren te zeer vermolmd om nog te gebruiken, maar je kan er goed van afleiden hoe het vroeger

gedaan werd”, zegt De Rijck. „Hadden we geen voorbeeld, dan gingen we fotograferen en meten in een watermolen in betere staat. De molenwereld is klein en de meeste mensen zijn bereid te helpen of advies te geven.”

Bart De Taeye volgde jaren geleden al de cursus molenaar bij vzw Levende Molens, Elke De Rijck maakt niet. In de schuur bij de molen wachten echter nog diverse machines op restauratie, onder meer een haverpletter en een graankuiser. Elke De Rijck: „We blijven nog wel even bezig.”

De molen van Hoksem is te bezoeken op aanvraag via 016 82 67 21 of bart.detaeye@skynet.be. Op zondag 25 september zijn dan weer heel wat molens in de provincie Antwerpen open van 13 tot 17 uur.

Advertentie

SINT-VINCENTIUS
WOONZORGCENTRUM

LEEF PRECIËS ZOALS THUIS

CONTACTEER ONS VOOR EEN BEZOEK OF AFSpraak:

Marleen Marynissen, directrice
Brabanconnestraat 97
3000 Leuven
sintvincentius@orpea.net
www.orpea.be/sintvincentius

016 24 71 00

Operated by ORPEA
www.orpea.be